

ДРЖАВНИ УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ ПАЗАРУ
Нови Пазар, Вука Караџића 9

Број: 4765/23

Датум: 09. 11. 2023. године

На основу члана 65. Закона о високом образовању („Сл. гласник РС“ бр. 88/17, 73/18, 27/18- др. закон, 67/19, 6/20- др. закони, 11/21- аутентично тумачење, 67/21, 67/21- др. закон и 76/23) и члана 76. и 77. Статута Државног универзитета у Новом Пазару, Сенат Државног универзитета у Новом Пазару на седници одржаној дана 09. 11. 2023. године, донео је следећу

ОДЛУКУ

- о усвајању Извештаја о самовредновању студијског програма **ОАС Психологија** припремљеног за акредитацију код Националног тела за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању (НАТ).

ПРЕДСЕДНИК СЕНАТА

Проф. др. Зана Долићанин, ректор ДУНП

Одлуку сачинила:

Данка Миљковић, мастер правник

ДРЖАВНИ УНИВЕРЗИТЕТ
У Н О В О М П А З А Р У

Извештај о самовредновању

Студијског програма

Основне академске студије – Психологија
Департман за филозофске науке и уметност
за период 2019/20, 2020/21. и 2021/22.

Нови Пазар, 2023. године

Извештај о самовредновању (2019.-2022.)
Државни универзитет у Новом Пазару
Департман за филозофске науке и уметност
Студијски програм Психологија (ОАС)

Бука Караџића 9, 36300 Нови Пазар, Србија
тел: 020 317 754, факс: 020 337 669
www.dunp.np.ac.rs

Стандард 4. Квалитет студијског програма	3
Стандард 5. Квалитет наставног процеса	8
Стандард 7. Квалитет наставника и сарадника	12
Стандард 8. Квалитет студената	17
Стандард 9. Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса	20
Стандард 10. Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке	23
Стандард 11. Квалитет простора и опреме	27
Стандард 13. Улога студената у самовредновању и провери квалитета	30
Стандард 14. Систематско праћење и периодична провера квалитета	33

Стандард 4. Квалитет студијског програма

Квалитет студијског програма обезбеђује се кроз праћење и проверу његових циљева, структуре, радног оптерећења студената, као и кроз осавремењивање садржаја и стално прикупљање информација о квалитету програма од одговарајућих организација из окружења.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 4

Предложени студијски програм ОАС Психологија (240/240 ЕСПБ), је претходно успешно акредитован 2016. године, од када се изводи на Департману за филозофске науке и уметност. Наведеном Департману припадају студијски програми: Васпитач у предшколским установама, Ликовна уметност и Психологија.

Број уписаних студената на студијски програм Основне академске студије Психологија за наставне 2019/20, 2020/21. и 2021/22. приказан је у Табели 4.1.

Процедура усвајања и одобравања студијског програма састојала се из следећих фаза: студијски програм је предложио Департман за филозофске науке и уметност, затим је преглог разматрало Наставно-научно веће Универзитета, исти је усвојио Сенат Државног универзитета у Новом Пазару. Акредитован је студијски програм:

Р.Б.	Назив студијског програма	Тип и врста студија	Назив квалификације (Диплома)
1.	Психологија	Основне академске студије (240-241 ЕСПБ)	Дипломирани психолог

Након одобрене акредитације доследно је вршена анализа рада студијског програма Психологија. Ваљаност анализе обезбедили су студенти, који су објективно обављали задатак, са заједничким интересом за што бољи квалитет наставно-научног процеса. Студентска евалуација и редовно анкетирање дају повратне информације од значаја. Представници студената учествују у раду Студентског парламента и Центра за обезбеђење квалитета. Процењивање квалитета базирно је на циљевима, структури и садржају програма, исходима учења и радном оптерећењу студената.

Поред садашњих студената, једнако је важна интеракција са свршеним студентима. Постигнућа дипломираних студената Департмана за филозофске науке и уметност се прате путем анонимног анкетирања, коме добровољно приступају актуелни послодавци. Резултати последњег анкетирања послодаваца дипломираних психолога са студијског програма Психологија Државног универзитета у Новом Пазару, показују да већина послодаваца ниво теоријског знања, стечених компетенција и практичних вештина оцењује високом оценом. Сходно важности алумниста, на Државном универзитету у Новом Пазару формиран је Алумни клуб. Стална двосмерна комуникација са алумнистима резултира разменом искуства и приликама за стручне праксе будућих дипломираних психолога.

Када је у питању функционисање студијског програма, креирање курсева и њихова организација, наставне методе и стратегије, поступци провере знања и оцењивања вршени су приступом, заснованим на исходима, чиме се студент ставља у центар наставног процеса. Циљеве и исходе учења предмета дефинишу наставници и сарадници ангажовани на предмету. Усаглашавање исхода учења, кроз већи број предмета и међупредметне компетенције, у оквиру студијског програма врши Комисија за акредитацију. Дефинисани исходи, стратегија наставе и учења, који ће омогућити студентима да савладају исходе учења, као и методе провере постигнућа исхода учења опредељују садржај наставног програма и његову организацију.

Комисија за акредитацију и Центар за обезбеђење квалитета, сходно повратним информацијама, уколико је потребно, модификују садржај курса и методе провере знања. Процена постигнућа студената у постизању намераваних исхода учења врши се на основу личних процена студената и наставника (анонимним анкетирањем), исказима послодаваца (анонимним анкетирањем), те на основу квалификованости студената за упис на следећи ниво студија или запослења у струци. Процењује се да Департман за филозофске науке и уметност, конкретно студијски програм Психологија, складно реализује планиране исходе учења. Потврду о савладаним исходима и стеченим компетенцијама дипломираних психолога најбоље дефинишу резултати анкета послодаваца, али и сами резултати, које некадашњи студенти остварују у науци и на терену. Радна места у Новом Пазару, Сјеници, Тугину, Пријеполу, Новој Вароши и градовима у околини, односно у другим државама, често заузимају психолози са дипломом Државног универзитета у Новом Пазару, што говори о потреби и сталној атрактивности СП Психологија.

Како би се до поменутих исхода адекватно дошло, наставници су за сваки предмет дефинисали радно оптерећење студената, кроз број сати потребних за савладавање програма. Примењена је формула за рачунање оптерећења, заснована на европским стандардима. Конкретно, 1 ЕСПБ бод је представљен кроз 25 сати рада. На пример, за предмет који носи 5 ЕСПБ оптерећење студената је укупно 125 сати, а ако се тај предмет реализује кроз фонд часова 2+2+0+0, 60 сати је проведено у настави, што оставља максимално 65 сати за учење, додатне задатке, пројекте и савладавање литературе.

На конкретном примеру једног стручног предмета, дат је опис активности, потребних за достизање очекиваних исхода учења (време проведено у активностима, које директно води наставно особље, време проведено у самосталном раду, време потребно у припремама за проверу знања и време обухваћено самом провером знања), кроз удео наведених активности у укупној вредности ЕСПБ за дати предмет. Уколико се примени правило да је 1 ЕСПБ=25 сати оптерећење је $162\text{ч}/25\text{ч} = 6,48$ ЕСПБ. Применом стандарда да је 1 ЕСПБ=30 сати, добија се оптерећење $162\text{ч}/30\text{ч}=5,4$ ЕСПБ. Предмету је додељено 6 ЕСПБ, у складу са његовим типом и структуром обавеза. Након прикупљања повратних информација од стране студената, потврђена је адекватна процена оптерећења. Дакле, процена оптерећења студената, неопходног за постизање задатих исхода учења (ЕСПБ) је динамичан процес, који се утврђује на основу праћења и прикупљања повратних информација од стране студената. У наставку (приказ 1) дат је пример одређивања ЕСПБ за предмет Психологија учења.

Обавезе студената	Остварени поени	Сати
Предиспитне обавезе		
Предавања: 2 часа недељно	5	2 x 15 x 45 мин = 22,5 ч
Вежбе: 2 часа недељно	5	2 x 15 x 45 мин = 22,5 ч
Колоквијуми: 2 теста у трајању од по 90 минута	20	припрема: 25 часова израда: 90 мин укупно: 26,5
Семинарски рад	20	припрема: 20 часова израда: 6 часова укупно: 26
Испитне обавезе		
Испит (писмени и усмени део)	50	припрема: 60 ч израда: 4 ч укупно: 64 ч
Укупно	100	162 ч

Приказ 1. – Принцип додељивања ЕСПБ

Анкетирањем о квалитету рада на појединачним предметима, од студената се захтева да изнесу и резултате сопственог редовног мониторинга оптерећења. Како би се добила што објективнија процена, студенти радо учествују у оваквим и сличним анкетама, првенствено, јер познају методологију истраживања и важност сваког анкетираниог учесника.

Закључно, унапређивање и континуирано осавремењивање постојећег студијског програма заснива се на развоју науке и испуњавању нових захтева, који се постављају пред образовне профиле заступљене на Државном универзитету у Новом Пазару. Поред подржавања и рада са новим генерацијама, наставници и сарадници су стално ангажовани у оквиру различитих истраживања, пројеката и различитих активности са заједничким циљевима, који се могу свести под појам мултидисциплинарног унапређивања друштва.

б) Процена испуњености стандарда 4 (SWOT анализа)

У оквиру Стандарда 4, студијски програм Психологија дефинише и квантитативно оцењује елементе у наставку:

➤ **Циљеве студијског програма и њихову усклађеност са исходима учења +++**

Циљеви студијског програма су јасно дефинисани и усклађени са исходима учења. Програмски исходи учења повезани су са дескрипторима квалификација одређеног циклуса образовања.

➤ **Методе наставе оријентисане ка учењу исхода учења +++**

Методе наставе усмерене су на постизање исхода учења. Когнитивни исходи учења су у складу са савремено очекиваним стеченим компетенцијама (знање, разумевање, примена) остварују се кроз наставне методе: предавања, семинари, дискусије и слично. Практични исходи учења се остварују кроз израду извештаја (након обављене праксе, психодијагностичке процене појединца, посете породици, која је предмет разматрања и сличним активностима), писање семинарских радова, радова са критичким освртом, применом различитих стандардизованих психолошких тестова у оквиру практичних вежби, те другим активностима, које поспешују спремност за обављање позива психолога у разичитом радном окружењу.

➤ **Систем оцењивања заснован на мерењу исхода учења; +++**

Систем оцењивања заснован је на мерењу исхода учења. Сви нивои знања и вештина оцењују се континуирано, током наставног процеса и на крају наставног процеса. Са поступком и критеријумима оцењивања, као и са обавезама, наставник и сарадник упознају студенте на првом часу у усменој и писаној форми. Сваки студијски програм садржи прецизиране критеријуме оцењивања.

Примена знања у пракси честа је тема на часовима, док студенти на испиту редовно добијају питања, којима се од њих очекује примена у пракси, будући да психолог у сваком моменту треба да препозна, процени и да адекватно решење за проблем у пракси.

➤ **Усаглашеност ЕСПБ оптерећења са активностима учења потребним за достизање очекиваних исхода учења ++**

Резултати анкета показују да је оптерећење студената високо на појединим, углавном теоријским предметима, и поред тога што је вршено усаглашавање ЕСПБ оптерећења са активностима учења, потребним за достизање очекиваних исхода учења. Примена савремених метода учења и рационализација уџбеника, учинила би да се проблем оптерећености студената сведе на оптималнији ниво.

➤ **Способност функционалне интеграције знања и вештина +++**

Студијски програм омогућава да студенти практичним радом интегришу стечена знања и вештине у оквиру појединачних области. Заступљеност броја часова практичне наставе (вежбе, израда досијеа, употреба психолошких мерних инструмената), уз теоријске основе омогућавају интеграцију стечених знања у пракси.

➤ **Поступке праћења квалитета студијских програма +++**

Праћење квалитета студијског програма одвија се путем анкета, којима се вреднује квалитет студијског програма, услова и наставе од стране дипломираних студената. Прате се способност, рад и компетениције дипломираних студената, проценом од стране послодаваца. Редовно се прибавља мишљење студената о њиховом радном оптерећењу.

➤ **Повратне информације из праксе о свршеним студентима и њиховим компетенцијама +++**

Повратне информације из праксе о свршеним студентима и њиховим компетенцијама, студијски програм Психологија обезбеђује путем анонимних анкета, које попуњавају послодавци. Такође, интеракција у оквиру Алумног клуба и обострана комуникација наставног особља са дипломираним психолозима дају повратне информације. Како се студенти упознају са радом јавних институција, чести домаћини су им дипломирани психолози, о чијим компетенцијама говоре колегинице и колеге из радног окружења. Дипломрани психолози ДУНП често су радионичари, говорници и едукатори у земљи и региону.

➤ **Континуирано осавремењивање студијских програма +++**

Студијски програм се усаглашава са одговарајућим програмима других високошколских установа, учешћем у међународним пројектима, какав је Erasmus. Осавремењивање обухвата увођење нових садржаја, примену нових облика наставе, метода провере знања, обима студијског програма, који је изражен ЕСПБ бодовима. Студенти и наставно особље посећују семинаре и радионице са актуелним темама, пратећи нове и очекиване трендове.

➤ **Доступност информација о студијским програмима и исходима учења +++**

Информације о студијским програмима и исходима учења доступне су на web сајту Универзитета. Наставно особље на располагању је студентима за консултације уживо или путем е-поште. Представник СП Психологија у Студентском парламенту ДУНП и референт студентске службе редовно располажу ажурираним информацијама.

Квантификација процене предности, слабости, могућности и опасности испитиваних елемената анализе је извршена на основу следећих показатеља:

+++ - високо значајно; ++ - средње значајно; + - мало значајно; 0 - без значаја.

СНАГЕ

- ◆ Адекватна усклађеност циљева, садржаја и исхода учења студијског програма. +++
- ◆ Повратне информације послодаваца и дипломираних студената потврђују успешно савладана теоријска знања, стечене компетенције и вештине за рад у пракси. +++

СЛАБОСТИ

- ◆ Немогућност довољно брзог реаговања на промене на тржишту рада, изменама у студијским програмима. ++
- ◆ Тежи приступ приликама за даље напредовање и усавршавање студената (омогућавање додатних радних места у складу са потребама друштва). +

МОГУЋНОСТИ

- ◆ Преко Алумни организације одржавати повезаност са некадашњим студентима и обезбедити правовремене повратне информације о кретањима на тржишту рада. +++
- ◆ Процес самовредновања даје могућност да се студијски програми иновирају и унапреде. +++
- ◆ Боља повезаност са земљама и стандардима ЕУ++
- ◆ Мобилност студената, кроз бројније могућности за стручну праксу. ++

ОПАСНОСТИ

- ◆ Недовољна свест о важности исхода учења за запослење дипломираних студената ++
- ◆ Недовољна мотивисаност студената да се баве усавршавањем, посредовањем ставова да су радна места на терену годинама идентична за дипломиране психологе. +++
- ◆ Недовољна заступљеност осталих, општих предмета са других студијских програма (предност интегрисаних универзитета), што је одраз оштријег поштовања стандарда усаглашености. +

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 4

- ◆ Дати више простора практичним активностима и ономе што студент зна да уради у пракси, истовремено поштујући основна теоријска начела;
- ◆ Преиспитати корелацију, координацију и међусобну повезаност предмета ради елиминације садржаја, који се понављају и проширити предмете садржајима, који недостају;
- ◆ У сарадњи са привредним субјектима увести и формализовати стручну праксу;
- ◆ Ојачати међууниверзитетску сарадњу и сарадњу са институцијама у земљи и региону из ДХ поља.

Показатељи и прилози за стандард 4

[Табела 4.1. Листа са укупним бројем уписаних студената на свим годинама студија у текућој и претходне 2 школске године \(ОАС Психологија\)](#)

[Табела 4.1а. Листа свих студијских програма, који су акредитовани са укупним бројем уписаних студената на свим годинама студија у текућој и претходне 2 школске године](#)

[Табела 4.2. Број и проценат дипломираних студената \(у односу на број уписаних\) у претходне 3 школске године у оквиру акредитованих студијских програма.](#)

[Табела 4.3. Просечно трајање студија у претходне 3 школске године.](#)

[Прилог 4.1. Анализа резултата анкета о мишљењу дипломираних студената о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења](#)

[Прилог 4.2. Анализа резултата анкета о задовољству послодаваца стеченим квалификацијама дипломаца](#)

[Прилог 4.3. Извештај о резултатима студентског вредновања квалитета литературе и уџбеника студијском програму Психологија, Департмана за филозофске науке и уметност на Државном универзитету у Новом Пазару.](#)

Стандард 5. Квалитет наставног процеса

Квалитет наставног процеса обезбеђује се кроз интерактивност наставе, укључивање примера у наставу, професионални рад наставника и сарадника, доношење и поштовање планова рада по предметима, као и праћење квалитета наставе и предузимање потребних мера у случају када се утврди да квалитет наставе није на одговарајућем нивоу.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 5

Квалитет наставног процеса на ОАС Психологија се обезбеђује путем интерактивне наставе, укључивања дискусија, примера из праксе психолога, повезивањем психолошких дисциплина са другим и сродним областима. Практичан рад у виду досијеа и извештаја, који су у складу са очекиваним компетенцијама дипломираног психолога, уз употребу стандардизованих психолошких мерних инструмената, значајно доприносе квалитету наставе. Студенти истичу професионалан рад наставника, сарадника и служби у оквиру Универзитета. Квалитет наставног процеса је предмет посебне пажње управљачке структуре Универзитета, ректора, проректора, Сената Универзитета, Наставно-научног већа Универзитета и одговарајућих већа департмана, Центра за обезбеђење квалитета, студената, студентских организација и осталих релевантних чинилаца, који непосредно или посредно учествују у раду. Наставници и сарадници током извођења наставе (предавања и вежби) као и у активностима консултација и вредновања остварених резултата, доследно се придржавају одговарајућих правилника и процедура, што упућује на професионалан и коректан однос према студентима. Управо коректност у односу са студентима је димензија наставног процеса, којој се у оквиру Универзитета даје посебан значај, при чему се посебно анализирају оцене од стране студената у процесу оцењивања учесника у настави. Анализом анкета уочава се да наставници и сарадници имају коректан однос према студентима и то показују високе оцене, које су добијене као просечне вредности свих предмета на свим студијским програмима. План и распоред наставе (предавања и вежби) су познати и доступни студентима пре почетка семестра путем радног календара и распореда часова истакнутих на огласним таблама и на web адреси Универзитета. План и распоред наставе је усклађен са потребама и могућностима студената и ресурсима Универзитета. Интерактивност наставе је на ДУНП заступљена у мери, која је одређена циљевима и исходима образовања на студијском програму и појединачним наставним предметима. Врши се редовно померање наставног процеса ка практичности и избегавању приступа слушања теоријског предавања, где и када је то потребно, односно изводљиво.

Дефинисани приступ је условио укључивање одреднице о обавезности предиспитних садржаја у наставне планове и обавеза, попут колоквијума, семинарских радова, радова са критичким освртом и досијеа, уз значајна улагања средстава у изградњу и опремање простора на Универзитету. Поред примене дефинисаних правила функционисања, студенти се максимално укључују у наставни процес у циљу подстицања самосталности у мишљењу и раду као и изражавању креативних потенцијала и конструктивног критичког мишљења. Стратегија за обезбеђење квалитета једнако дефинише и настоји да побољша изнете ставке уз сарадњу са стручним службама, студентима и наставним особљем.

Извештај о самовредновању (2019.-2022.)

Државни универзитет у Новом Пазару
Департман за филозофске науке и уметност
Студијски програм Психологија (ОАС)

Бука Караџића 9, 36300 Нови Пазар, Србија
тел: 020 317 754, факс: 020 337 669
www.dunp.np.ac.rs

Стратегија за обезбеђивање квалитета поштује транспарентност и доследност у раду. Сходно томе, план и распоред наставе (предавања и вежби) усклађени су са потребама студијског програма и могућностима студената. Департман за филозофске науке и уметност на својим огласним таблама, као и на званичној web адреси Универзитета објављује информације о распореду наставе и консултација, уз благовремене информације о испитним терминима. Почетни план извођења наставе обухвата ангажовање наставника и сарадника на предметима, почетак и крај наставе, временски распоред наставе као и место извођења наставе. Њиме се дефинишу облици извођења наставе, испитни рокови, начин полагања испита, попис литературе и друге релевантне информације, које су често у оквирима специфичности одрженог предмета. Шеф студијског програма је дужан да сачини план наставе и ангажовања наставника и сарадника за сваки семестар, који упућује проректору за наставу на усвајање. План ангажовања се односи на дефинисање наставника и сарадника, који учествују у извођењу наставе, при чему се у обзир узима проценат оптерећености, уз неизоставну стручност за дату наставну област. Усвојени план наставе се прослеђује служби, која креира распоред часова. Распоред се поставља на огласну таблу и web сајт Универзитета. Пре сваког одржавања предавања и вежби, наставници и сарадници, у одговарајућој служби преузимају, а затим попуњавају формулар о одржаној настави. Формулари се даље предају Служби за праћење квалитета наставе на дневном нивоу. Сачињени извештаји о одржаној настави упућују се проректору за наставу. Садржаји курикулума и наставне методе омогућавају реализацију постављених циљева студијских програма и исхода учења у складу са циљевима праћења напредовања. Информације о акредитованом студијском програму и предметима унутар студијског програма налазе се на web сајту ДУНП.

Студијски програм предвиђа вежбе на свим предметима из уже области и онима, где савладавање подразумева даљу анализу градива. Сваки дефинисани предмет поседује утврђен начин извођења наставе и начин оцењивања студената. Захваљујући пропорционалној расподели часова, исходи студија, који обухватају теоријска знања и њихову примену, постижу се у највећој мери, што показује задовољство послодавца при запошљавању студената. Стицање активних компетенција наставника, типичних за високошколске установе као и стручне компетенције ДУНП подстиче кроз подршку учешћа наставника и сарадника на научним и стручним скуповима, подршку, коју даје за конкурисање у оквиру међународних и националних пројеката, суфинансирање издавања и штампања научних часописа, суфинасирање организовања научних конференција, организовање предавања еминентних истраживача из земље и света, примену критеријума за избор у звања наставника и сарадника, као и унапређење дигиталних компетенција наставног особља организовањем обуке за креирање виртуелних курсева и онлајн учење.

Структуру ОАС Психологија чини 58 предмета. Од укупног броја предмета, 38 предмета су обавезни, 20 је изборних предмета. Прва година предвиђа 14 наставних предмета, од којих је 4 изборни, бира се од 2 понуђена. Изучавање се наставља у другој години са 14 наставних предмета, од којих је 4 изборни бира се 2 понуђена. Укупно 14 наставних предмета чини трећу годину, од којих су 4 изборна, од којих се бира 2. Четврта година структурисана је кроз 16 наставних предмета, од којих су 8 изборних где се по 4 бирају из групе 8 понуђена предмета.

Сваки предмет из студијског програма исказује се бројем ЕСПБ бодова, а обим студија изражен је збиром ЕСПБ бодова за све четири године (укупно 240/241 ЕСПБ). У свакој наставној години збир ЕСПБ износи најмање 60, што одговара просечном укупном ангажовању студената у обиму 40-часовне радне недеље. Укупно ангажовање студента састоји се од активне наставе (предавања, вежбе, практични радови, досијеи, семинари и стручна пракса), самосталног рада, колоквијума, испита и других видова ангажовања. У односу на број ЕСПБ бодова, предмети су равномерно распоређени по семестрима.

Од укупног збира ЕСПБ, изборни предмети су заступљени са 54 ЕСПБ (*22,50%). Обавезни предмети су неопходни за образовање стручњака из области психологије, док изборни предмети пружају студентима специфичне компетенције за будућа занимања. Предмети су груписани у научно-стручне (НС), теоријско-методолошке (ТМ), стручно-апликативне (СА) и академско-општеобразовне (АО). Студијски програм Психологија поседује заступљене следеће групе предмета: академско-општеобразовни (17,41% ЕСПБ); научно-стручни (31,34% ЕСПБ); стручно-апликативни (29,17% ЕСПБ); теоријско-методолошки (22,08% ЕСПБ).

Главни садржај студијског програма чине група педагошко-развојних, клиничко-терапијских и предмета из области опште психологије, који одговарају основним психолошким дисциплинама. У сваком семестру студент остварује од 29 до 31 бод, што је у складу са критеријумима за оптерећење студента у погледу броја радних сати. Након завршених основних академских студија, стиче се академско звање – дипломирани психолог. Студијски програм се састоји од једносеместралних обавезних и изборних предмета за које је предвиђена активна настава (од 20 до 23 часа) недељно, од којих предавања чине 10 до 11 часова недељно. Сваки предмет је дефинисан одређеним бројем часова активне наставе, коју изводе наставници и бројем часова теоријских или практичних вежби, које изводе сарадници. Сваком предмету припада одређени број ЕСПБ бодова.

У оквиру стандарда 5, установа је анализирала и квантитативно оценила следеће елементе:

➤ **Компетентност наставника и сарадника +++**

Компетентности наставника и сарадника Универзитет обезбеђује на следеће начине:

- 1) високим стандардима о испуњавању услова за избор у наставничка звања, сходно *Правилнику о поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника*, који је у складу са вредностима индикатора научне компетентности, прописаних од стране Министарства за науку Републике Србије;
- 2) промовише едукацију наставника и сарадника, кроз индивидуални научно-истраживачки рад, истраживачки рад у оквиру пројеката индивидуалних истраживача, пројеката Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, међународних пројеката, студијских боравака у иностранству и еминентним установама у земљи;
- 3) активно ради на остваривању међународне сарадње са еминентним универзитетима других земаља;
- 4) организује и спроводи педагошку едукацију наставника кроз едукативне семинаре.

➤ **Доступност информација о терминима и плановима реализације наставе +++**

Термини и планови реализације наставе за сваки предмет доступни су на web сајту Универзитета и на огласној табли.

➤ **Интерактивно учешће студената у наставном процесу +++**

Универзитет ради на увођењу интерактивне наставе у оквиру сваког нивоа наставног процеса. Међутим, број студената, који редовно активно учествује у дискусијама са наставницима и сарадницима често варира.

➤ **Доступност података о студијским програмима, плану и распореду наставе +++**

Сви подаци о студијским програмима, плану и распореду наставе доступни су на web сајту Универзитета, путем огласних табли, служби и представника студијских програма у Студентском парламенту ДУНП.

➤ **Избор метода наставе и учења којима се постиже савладавање исхода учења +++**

Методе наставе усмерене су на постизање исхода учења. Когнитивни исходи учења (знање, разумевање, примена) остварују се кроз наставне методе: предавања, семинаре, дискусије. Практични исходи учења се остварују кроз вежбе, практичне радове, израду досијеа, а општи исходи учења и кроз предавања и кроз континуран рад.

➤ **Систематско праћење квалитета наставе и корективне мере +++**

Контрола квалитета наставног процеса обухвата: контролу садржаја и метода наставе, контролу регуларности термина извођења наставе, контролу регуларности испита и контролу документације за сваки предмет. У контроли квалитета наставног процеса учествују: Центар за обезбеђење квалитета, шеф департмана, проректор за наставу и ректор ДУНП.

Квантификација процене предности, слабости, могућности и опасности испитиваних елемената анализе је извршена на основу следећих показатеља:

+++ - високо значајно; ++ - средње значајно; + - мало значајно; 0 - без значаја

СНАГЕ

- ◆ Адекватан информациони систем омогућава унапређење квалитета наставе. +++
- ◆ Организација наставе, процедуре за праћење и вредновање квалитета наставног процеса. +++
- ◆ Висококвалификовани предавачи у погледу стручности и педагошких компетенција. +++
- ◆ Строги критеријуми за избор у одговарајућа наставна звања. +++

МОГУЋНОСТИ

- ◆ Чешће учешће студената у оцени квалитета наставног процеса. +++
- ◆ Оснивање саветовалишта од стране наставног особља СП Психологија, дефинисањем превентивних програма у рад би се укључили и успешни студенти. +++
- ◆ Учешће на пројектима, који могу омогућити средства за додатно опремање лабораторија, чиме би се побољшао практични аспект спровођења наставе. +

СЛАБОСТИ

- ◆ Недовољна опремљеност капиталном научно-истраживачком опремом, опремом за испитивање когнитивних психолошких процеса. ++
- ◆ Недовољно коришћење нових технологија и средстава комуникације од стране појединих наставника и сарадника. ++
- ◆ Необјективност повратних информација од студената. ++

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 5

- ◆ Подстицање наставника на континуирано усавршавање;
- ◆ Подстицање наставника на аплицирање и веће учешће у научно-истраживачким пројектима;
- ◆ Додатно развијање процедура за праћење и вредновање квалитета наставног процеса, на пример, тако да сваки наставник поднесе свом департману евалуацију курикулума, засновану на оствареним резултатима и запажањима, током наставне године, уз образложене предлоге за допуну и измене.
- ◆ Међууниверзитетска сарадња на пољу психолошких саветовалишта за студенте, уз укључивање успешних студената СП Психологија у процес дефинисања превентивних програма.

Показатељи и прилози за стандард 5

[Прилог 5.1. Извештај о резултатима анкете студентског вредновања педагошког рада](#)

[Прилог 5.2. Процедуре и поступци који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе.](#)

[Прилог 5.3. Доказ о спроведеним активностима, којима се подстиче стицање активних компетенција наставника и сарадника](#)

Стандард 7. Квалитет наставника и сарадника

Квалитет наставника и сарадника обезбеђује се пажљивим планирањем и избором на основу јавног поступка, стварањем услова за перманентну едукацију и развој наставника и сарадника и провером квалитета њиховог рада у настави.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 7

За реализацију студијског програма основних академских студија Психологија ангажовано је 14 наставника са пуним радним временом, 3 наставника на допунском раду, 1 асистент и 2 сарадника са пуним радним временом. Број ангажованих наставника и сарадника одговара тренутним потребама студијског програма и довољан је да покрије укупан број часова активне наставе на студијском програму.

Научне и стручне квалификације наставног особља одговарају образовно-научном пољу и нивоу њихових задужења. За реализацију студијског програма обезбеђено је наставно особље са потребним научним и стручним квалификацијама.

Квалитет наставника и сарадника на Државном универзитету у Новом Пазару се обезбеђује поштовањем прописа, који регулишу избор наставника и сарадника на Универзитету, и то: *Законом о високом образовању, Статутом Државног универзитета у Новом Пазару и Правилником о поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника на ДУНП и Правилник о условима, начину и поступку избора сарадника ван радног односа.*

Сви наведени документи су јавни и доступни оцени стручне и шире јавности. Поступци и услови избора су предмет периодичне провере и усавршавања, а узимајући у обзир *Правилник о поступку и начину вредновања* и квантитативном исказивању научноистраживачких резултата истраживача, као и *Препоруке Националног савета за високо образовање.*

Кроз Научно-стручно веће за друштвено-хуманистичке науке, студијски програм активно учествује у одређивању ближих критеријума за избор у звања наставника. Сенат Универзитета је донео *Правилник о поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника на ДУНП.* Овим Правилником су прописани процедура и услови за стицање звања наставника, што је предуслов за завидан ниво квалитета наставника (у складу са *Препорукама Националног савета за високо образовање.*)

Државни универзитет у Новом Пазару се приликом избора наставника и сарадника у звања придржава прописаних поступака и услова, путем којих оцењује научну, истраживачку и педагошку активност наставника и сарадника, кроз следеће критеријуме:

- Наставни рад;
- Научно-истраживачки, односно, уметнички рада кандидата;
- Стручно-професионални допринос
- Допринос академској, односно широј заједници;
- Сарадња са другим високошколским, научно-истраживачким установама, односно установама културе или уметности у земљи и иностранству.

Транспарентност поступка обезбеђена је кроз јавно доступну електронску документацију о сваком избору у звање на веб сајту Универзитета, који поседује архиву седница, на којима се врши избор у звања.

Систематско праћење и оцењивање научно-истраживачке делатности, врши се од стране Комисије за категоризацију радова пријављених кандидата за избор, на основу библиографија свих наставника и сарадника. Педагошку активност наставника и сарадника оцењују студенти, кроз редовне анкете, док податке систематизује и предлаже корективне мере Комисија за обезбеђење квалитета Универзитета. Анкетама се оцењује сваки наставник, сарадник и сваки предмет, а детаљне резултате за себе и свој предмет наставник или сарадник може добити обраћањем Студентском парламенту, који спроводи наведене анкете.

Државни универзитет у Новом Пазару спроводи политику квалитетне селекције младих кадрова и њиховог даљег усавршавања, кроз подстицање најбољих студената да остану на Универзитету, путем обезбеђења позиција студената-демонстратора, мотивисања при изради завршних радова, који имају истраживачку компоненту, кроз студентске размене, праксе и слично.

Заснивање радног односа и стицање звања наставника и сарадника на ДУНП се врши дефинисаним поступком. Ректор универзитета објављује конкурс за избор у звање и на радно место наставника за уже научне области утврђене Статутом. За радно место наставника, за које постоји потреба, расписује се конкурс, најкасније шест месеци пре истека избора у звање. Конкурс, са роком пријављивања кандидата од 15 дана, објављује се у Службеном Гласнику Републике Србије. Ректор, на предлог Већа департмана, именује Комисију за разматрање конкурсног материјала и писање извештаја. Чланови Комисије су у истом или вишем звању од оног, у које се кандидат бира.

Комисија за писање извештаја о пријављеним кандидатима дужна је да сачини извештај о сваком кандидату, изнесе мишљење о томе да ли кандидат испуњава Законом и Правилником прописане услове за избор у одговарајуће звање и предложи да се од кандидата, који испуњавају услове, изабере један, односно највише онолико кандидата, колико се тражи конкурсом. Комисија је дужна да сачини извештај и у случају када се ниједан од пријављених кандидата не предлаже за избор у одговарајуће звање.

Чланови комисије за писање извештаја о кандидату за избор у звање одговорни су за потпуну, правилну и тачну класификацију и квантификацију резултата рада кандидата. Извештај комисије, који садржи потпуне, правилно разврстане и оцењене резултате рада сваког кандидата ставља се на увид о чему се јавност обавештава путем интернет странице Универзитета. Веће одговарајућег департмана разматра Извештај комисије и примедбе на Извештај, ако су поднете за време, док је Извештај био на увиду јавности. Веће департмана предлаже Наставно-научном већу Универзитета да донесе одлуку, којом предлаже да се кандидат изабере у одговарајуће звање или да се кандидат не изабере. Наставно-научно веће разматра предлог одлуке за избор наставника. Наставно-научно веће доноси одлуку о избору асистента са докторатом. Председник Наставно-научног већа може одредити члана већа за известиоца о једном или више извештаја, о којима се одлучује на седници Наставно-научног већа. Известилац треба, пре свега, да обрати пажњу на техничку исправност навода комисије за писање извештаја о кандидатима за избор у звање, а нарочито на поступак и начин вредновања резултата научног рада кандидата.

Председник Наставно-научног већа може позвати и неког од потписника Извештаја да пред већем усмено образложи наводе у извештају и мишљење комисије. После разматрања Извештаја комисије и предлога одговорјућег департмана, Наставно-научно веће Универзитета може донети одлуку о утврђивању предлога да се кандидат изабере у одговарајуће звање или да се кандидат не изабере. Уколико оцени да достављена документација није потпуна или су за ваљану одлуку, односно мишљење, потребна додатна објашњења, Научно-стручно веће ће донети закључак о одлагању доношења одлуке, односно давању мишљења, при чему ће одредити рок за допуну предлога, који не може бити дужи од 20 дана, од дана достављања закључка Департмана. У поновљеном поступку Наставно-научно веће Универзитета може донети одлуку да се кандидат изабере у одговарајуће звање или да се кандидат не изабере. Сенат Универзитета доноси одлуку о избору наставника Универзитета у одговарајуће звање на предлог Наставно-научног већа, а по прибављеном мишљењу надлежног научно-стручног већа Универзитета. Сенат може донети одлуку о избору у звање предложеног кандидата или донети одлуку да се предложени кандидат не изабере у предложено звање. Одлука Сената мора бити образложена. Одлука Сената доставља се кандидатима. Кандидат изабран у звање наставника стекао је потребан услов на закључење уговора о раду, у оном проценту за који постоји потреба Универзитета. По потреби, када не постоји норма часова, са изабраним наставником и сарадником Универзитет може закључити уговор о допунском раду.

б) Процена испуњености стандарда 7 (SWOT анализа)

У оквиру стандарда 7, установа је анализирала и квантитативно оценила следеће елементе:

➤ **Јавност поступка и услова за избор наставника и сарадника +++**

Транспарентност поступка обезбеђена је кроз јавно доступну електронску документацију о сваком избору у звање на сајту Универзитета.

➤ **Усаглашеност поступка избора са предлогом критеријума Националног савета за високо образовање +++**

Поступак избора у наставничка звања засновани су на критеријумима Закона о високом образовању и критеријумима Националног савета за високо образовање.

➤ **Систематско праћење и подстицање педагошких, истраживачких и стручних активности наставника и сарадника +++**

Систематско праћење и оцењивање научно-истраживачке делатности, врши се од стране Комисије за категоризацију радова, пријављених кандидата за избор. Педагошку активност наставника и сарадника оцењују студенти кроз редовне анкете. На основу ових анкета оцењује се сваки наставник, сарадник и сваки предмет, а детаљне резултате за себе и свој предмет наставник или сарадник може увидети подношењем Молбе Студентском парламенту за достављање Извештаја студентских анкета.

➤ **Дугорочна политика селекције наставничког и истраживачког подмлатка ++**

Дугорочна политика је разрађена у документима, који се односе на Стратегију обезбеђења квалитета ДУНП.

➤ **Обезбеђење перманентне едукације и усавршавања +++**

Државни универзитет у Новом Пазару дуги низ година организује и подстиче учествовање наставника и сарадника на семинарима, радионицама и другим облицима активности, ради унапређења стручних и педагошких компетенција наставног особља.

➤ **Повезаност образовног рада са истраживањем на пројекту и радом у привреди ++**

Повезаност образовног рада са истраживањем на пројекту је присутна највише у оквиру МАС, када се развија самосталност студената за научно-истраживачки рад. Повезаност образовног рада са привредом је успешно развијена, због честих могућности остваривања сарадње са привредним субјектима у окружењу. Могуће је и даље развити и формализовати механизме овакве сарадње. Поменути порецос оснажују стручна праксе за студенте СП Психологија, које се обављају у сарадњи са привредним субјектима.

➤ **Вредновање педагошких способности +++**

Педагошку активност наставника и сарадника оцењују студенти, кроз редовне анкете. ДУНП се приликом избора наставника и сарадника у звања придржава прописаних поступака и услова, путем којих, између осталог, оцењује резултате педагошког рада кандидата.

➤ **Вредновање истраживачких способности ++**

Систематско праћење и оцењивање научно-истраживачке делатности, врши се од стране Комисије за обезбеђење квалитета. Постављеним високим критеријумима за избор наставника обезбеђује се висок ниво и квалитет наставника.

➤ **Уважавање мишљења студената о педагошком раду наставника и сарадника +++**

Редовно се евалуира педагошки рад наставника и сарадника од стране студената. Такође, дефинисане су корективне мере у случају негативних оцена ове активности. Мишљење студената се прилаже као документ у поступку избора наставника и сарадника.

Квантификација процене предности, слабости, могућности и опасности испитиваних елемената анализе је извршена на основу следећих показатеља:

+++ - високо значајно; ++ - средње значајно; + - мало значајно; 0 - без значаја

СНАГЕ

- ◆ Постојање дугогодишње традиције поштовања квантитативно изражених критеријума везаних за публикавање радова у међународним часописима. +++
- ◆ Постојање правилника, критеријума и препорука, које превазилазе захтеве и критеријуме, које прописује Закон о високом образовању. +++
- ◆ Уважавање основних и додатних критеријума наставничких компетенција и уопште рада у настави код критеријума за изборе и унапређења. +++

СЛАБОСТИ

- ◆ Мањи број јаких привредних субјеката у блиском окружењу са којима је могуће успоставити сарадњу. +
- ◆ Недовољно развијен научно-истраживачки рад у оквиру могућности интегрисаног универзитета. ++

МОГУЋНОСТИ

- ◆ Унапређење међународне сарадње и пројеката, који се баве квалитетом и усавршавањем наставника. +++
- ◆ Процес самовредновања представља повод и подстицај за поновну евалуацију правилника и критеријума, везаних за ову област. ++
- ◆ Могућа мобилност наставника и сарданика, која би резултирала већим бројем наставника и сарданика, који би одлазили у иностранство на усавршавање. ++

ОПАСНОСТИ

- ◆ Недовољно уважавање наставничких компетенција и уопште рада у настави код критеријума за изборе и унапређења. +++
- ◆ Оптерећеност наставника је прилична, па је расположиво време за унапређење НИР и публикавање смањено. ++
- ◆ Могућа необјективност студената код оцењивања педагошког рада наставника и сарданика. ++
- ◆ Затварање академске заједнице у смислу мобилности према другим институцијама. ++

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 7

- ◆ Интензивирати међународну сарадњу, ради унапређења стручних компетенција наставника и учешћа у заједничким пројектима;
- ◆ Подстицати развој научно-истраживачког рада чиме би се обезбедио подмладак;
- ◆ Подстицати даљи рад Алумни клуба, ради успостављања сарадње са постојећим привредним субјектима;
- ◆ Промовисати нове методе наставе, првенствено уз већи удео практичних могућности

Показатељи и прилози за стандард 7

[Табела 7.1. Преглед броја наставника по звањима и статус наставника на ОАС Психологија \(радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору\)](#)

[Табела 7.2. Преглед броја сарадника и статус сарадника на ОАС Психологија \(радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору\)](#)

[Прилог 7.1а. Правилник о избору наставника и сарадника](#)

[Прилог 7.1б. Правилник о условима, начину и поступку избора сарадника ван радног односа](#)

[Прилог 7.2. Однос укупног броја студената \(број студената одобрен акредитацијом помножен са бројем година трајања студијског програма\) и броја запослених на ОАС Психологија](#)

[Прилог 7.2а. Решење о формирању централне комисије за спровођење пријемног испита на ДУНП, за упис у школску 2022/2023 годину.](#)

Стандард 8. Квалитет студената

Квалитет студената се обезбеђује селекцијом студената на унапред прописан и јаван начин, оцењивањем студената током рада у настави, перманентним праћењем и проверавањем резултата оцењивања и пролазности студената и предузимањем одговарајућих мера у случају пропуста.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 8

Државни универзитет у Новом Пазару уписује студенте на основне академске студије Психологија у складу са потребама развоја региона и друштва уопште. Упис студената је усклађен са Законом и Статутом Државног универзитета у Новом Пазару. Број студената, који се уписује на прву годину основних академских студија Психологије одређује се пре сваке нове наставне године на основу расположивих просторних и кадровских могућности, а у складу са одлукама Државног универзитета у Новом Пазару и на основу квота, одобрених од стране надлежног министарства.

Упис студената се врши на основу јавног конкурса, који расписује Државни универзитет у Новом Пазару, а спроводи Департман за филозофске науке и уметност. На конкурс се могу јавити сви кандидати, који су завршили четворогодишње средње образовање. Кандидати пријављени на конкурс за упис на основне академске студије Психологије полажу пријемни испит из опште психологије и опште информисаности.

Редослед кандидата на јединственој ранг-листи утврђује се на основу општег успеха, током средњег образовања (максимално 40 поена) и резултата, постигнутог на пријемном испиту (максимално 60 поена). Право уписа стичу кандидати, који су ранжирани у оквиру расписане квоте.

Кандидати, који су ранжирани у оквиру расписане квоте на јединственој ранг-листи имају једнака права на упис студија, која не могу бити ограничена по основу пола, расе или етничке припадности, брачног и социјалног статуса, језика, вероисповести, политичког убеђења, националне припадности, инвалидности или по другом сличном основу, положају или другим околностима.

При упису и обављању студентских обавеза и других активности, лица са трајним или привременим посебним потребама имају иста права као и остала лица уз поштовање и уважавање њихових посебних потреба прилагођавањем услова рада.

Конкурс за упис студената се објављује на web сајту Универзитета. У конкурсу за упис на прву годину студија наводи се број кандидата, који ће бити примљен, услови за упис, критеријуми рангирања, број кандидата, који се финансирају из Буџета, висина школарине за кандидате, који се не финансирају из Буџета, поступак спровођења пријемног испита и рангирања кандидата. Процедура пријема студената је дефинисана Статутом Државног универзитета у Новом Пазару, Конкурсом за упис студената у прву годину основних и интергрисаних академских студија, као и Стручним упутством за спровођење уписа у прву годину студијских програма основних и интегрисаних студија на високошколским установама, чији је оснивач Република Србија.

О свим аспектима пријемног испита стара се Централна комисија за спровођење пријемног испита, коју чини пет чланова, а одређује је ректор Државног универзитета у Новом Пазару. Комисија се верификује сваке године. Информације потребне будућим студентима, које их упућују у план студија, могу се видети на интернет страници Државног универзитета у Новом Пазару. Студентима су на располагању одређени просторни капацитети у којима ради Студентски парламент.

б) Процена испуњености стандарда 8 (SWOT анализа)

У оквиру стандарда 8, установа је анализирала и квантитативно оценила следеће елементе:

➤ **Процедуру пријема студената +++**

Процедуре које се односе на упис студената у прву годину студија су јасно дефинисане и јавне.

➤ **Једнакост и равноправност студената, укључујући и студенте са посебним потребама +++**

По националној, верској, полној и социјалној основи студенти имају равноправан третман. Једнакост и равноправност студената са посебним потребама су такође, загарантовани и негују се од стране свих запослених на Универзитету.

➤ **Рад на планирању и развоју каријере студената ++**

Планирање развоја каријере студената се врши кроз Канцеларију за развој каријере и праћење дипломаца Државног универзитета у Новом Пазару (Алумни клуб).

➤ **Доступност информација о студијама +++**

Информатор, друштвене мреже и web сајт Универзитета, уз расположивост чланова Студентског парламента ДУНП, наставног и ненаставног особља за додатне информације.

➤ **Доступност процедура и критеријума оцењивања +++**

Дефинисан је *Правилник о полагању испита и оцењивању*, који је доступан свим студентима.

➤ **Анализу метода и критеријума оцењивања по предметима, програмима, годинама, уз корективне мере ++**

Процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања су дефинисане *Правилником о полагању испита и оцењивања на испиту*.

➤ **Усклађеност метода оцењивања са исходима студијског програма ++**

Методе оцењивања усмерене су на процену квалитета постигнутих исхода учења, како

когнитивних (знање, разумевање, примена) тако практичних и општих исхода учења.

➤ **Објективност и принципијелност наставника у процесу оцењивања ++**

Објективност оцењивања наставника је предмет редовне провере од стране студената, која се остварује анкетирањем на крају сваког семестра.

➤ **Праћење пролазности студената по предметима, програмима и годинама, уз корективне мере ++**

Пролазност студената се прати од стране Комисије за обезбеђење квалитета. На основу спроведене анализе, прецизно се дефинишу корективне мере и поступци у циљу повећања квалитета наставе.

➤ **Студентско организовање и учествовање у одлучивању ++**

Студентско организовање и учествовање у одлучивању се обезбеђује кроз рад у Савету Универзитета, Сенату, Комисији за обезбеђење квалитета, као и кроз рад Студентског парламента.

Квантификација процене предности, слабости, могућности и опасности испитиваних елемената анализе је извршена на основу следећих показатеља:

+++ - високо значајно; ++ - средње значајно; + - мало значајно; 0 - без значаја

СНАГЕ

- ◆ Добро организована припремна настава. +++
- ◆ Добра организација пријемног испита. +++
- ◆ Поштује се законска процедура пријема студената, заснована на вредновању успеха постигнутог у средњој школи и резултата постигнутог на пријемном испиту. +++
- ◆ Добри услови за рад и боравак студената (читаонице, студентски клуб). ++

МОГУЋНОСТИ

- ◆ Решавањем проблема запослености порастао би број заинтересованих за студије. +++
- ◆ Унапређење презентовања Психологије у средњим школама, средњошколским такмичењима и у медијима. +++
- ◆ Бољи маркетинг за припремну наставу. ++

СЛАБОСТИ

- ◆ Бирање изборних предмета, код којих је већа пролазност према њиховом сазнању, уместо оних који представљају стварно интересовање студената. +

ОПАСНОСТИ

- ◆ Неповерење студената и наставника у анонимност анкете. ++
- ◆ Неповерење студената да је уопште могуће утицати, кроз поступак анкетирања, на позитивне промене. ++

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 8

- ◆Развити непосреднију комуникацију са студентима, како би се на време реаговало на проблеме, везане за пролазност и успешност студената;
- ◆Подстицати и подржавати учешће студената на такмичењима, у циљу повећања мотивације за постизање посебних успеха;
- ◆Промовисати и обезбедити амбициозним студентима могућност за истраживачки рад у току студија као и могућност презентовања рада на студентским и научним конференцијама.

Показатељи и прилози за стандард 8

[Табела 8.1. Преглед броја студената по нивоима, студијским програмима и годинама студија на текућој школској години](#)

[Табела 8.2. Стопа успешности студената](#)

[Табела 8.2а. Статистички подаци о напредовању студената ОАС Психологија](#)

[Табела 8.3. Број студената, који су уписали текућу школску годину у односу на остварене ЕСПБ бодове \(60\), \(37-60\) \(мање од 37\) за све студијске програме \(поље за друштвено-хуманистичке науке\) по годинама студија](#)

[Прилог 8.1а. Правилник о процедури пријема студената](#)

[Прилог 8.1б. Конкурс за упис студената](#)

[Прилог 8.1в. Стручно упутство за спровођење уписа](#)

[Прилог 8.2. Правилник о полагању испита и оцењивања на испиту](#)

[Прилог 8.3. Процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања](#)

Стандард 9. Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса се обезбеђује доношењем и спровођењем одговарајућег подзаконског акта.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 9

Државни универзитет у Новом Пазару поседује *Правилник о уџбеницима*, донет 14.02.2011. године. Државни универзитет у Новом Пазару поседује библиотеку и читаоницу. Библиотека поседује богату збирку уџбеничке, стручне, научне и приручне литературе, која је намењена свим студијским програмима Универзитета. Библиотека располаже са укупним фондом од 16.195 библиотечких јединица, од чега 6.650 књига, које обезбеђују и унапређују наставни процес. Поред сопствених фондова, библиотечке ресурсе чини и КОБСОН (приступ електронским часописима). Поред физичког библиотечког каталога, на располагању је и електронски каталог у бази СОBISS.SR. Литература потребна за савладавање градива из појединих предмета је унапред позната и наведена је уз програме предмета. Настава из сваког предмета је покривена одговарајућим уџбеницима и другим училима, који су унапред познати и објављени.

Сваки од студијских програма на веб страници, поред плана и програма, презентује препоручену литературу за сваки наставни предмет. Поред основних уџбеника, неопходних за извођење наставе на предметима, библиотека је опремљена и бројним примерцима, који доприносе високом степену образовања и информисаности о актуелностима у научним областима наставно особља и студената. Поред наведеног, у библиотеци се налазе дипломски радови, мастер радови и докторске дисертације, као и уџбеници и монографије, чији су аутори наставници, запослени на Државном универзитету у Новом Пазару. Однос броја уџбеника и монографија (заједно) чији су аутори наставници запослени на Универзитету са бројем наставника у установи је 1,81 (220/121).

Простор, који заузима библиотека са читаоницом у згради Државног универзитета у Новом Пазару је укупне површине 240 м² и у свом саставу има читаоницу са 80 читалачких места.

Библиотека се налази у згради Универзитета у којој се одвија највећи део наставе на свим студијским програмима. Смештена је у непосредној близини амфитеатра и Службе за наставу, тако да омогућава брз и лак приступ литератури студентима и запосленима, који могу у одговарајућим условима да користе информатичке ресурсе и литературу.

Библиотека је са својим књижним, информатичким и људским потенцијалима на располагању корисницима од понедељка до петка 12 часова дневно, од 8 до 20 часова.

Информатичку подршку Библиотеци, службама и запосленим наставницима, сарадницима и истраживачима обезбеђује Рачунарски центар. Универзитет обезбеђује студентима неопходне информатичке ресурсе за савлађивање градива: потребан број рачунара одговарајућег квалитета, другу информатичку опрему, приступ интернету и осталу комуникациону опрему. Студенти могу да користе рачунаре, намењене наставном процесу, кроз специфичне софтверске апликације. Универзитет поседује 5 рачунарских учионица, опремљене су савременим рачунарима, који студентима и наставницима омогућавају несметано извођење наставе и коришћење интернета. Поред тога, сале за предавања су, такође, опремљене рачунарима са укупно 193 рачунара. Неке од сала за предавања су, такође, опремљене и ТВ уређајима (12 уређаја). Универзитет располаже са 13 физичких и 19 виртуалних сервера, 30 видео-бимова и 136 рачунара у кабинетима наставника, сарадника и службама Универзитета. Такође, на располагању су и сервиси за учење на даљину (Moodle сервер и Cisco TelePresence SX20).

б) Процена испуњености стандарда 9 (SWOT анализа)

У оквиру стандарда 9, ДУНП је анализирао и квантитативно оценио следеће елементе:

➤ **Постојање општег акта о уџбеницима и поступање по њему +++**

ДУНП је донео правилнике, којим су дефинисани стандарди квалитета у погледу садржаја, структуре, стила и обима уџбеника. Предвиђено је обавезно анкетирање студената о уџбеницима који се користе.

➤ **Покривеност предмета уџбеницима и училима +++**

Усвајањем предложених уџбеника као основне литературе, уз сваки наставни предмет из студијског програма, испуњен је стандард квалитета 9. Већина предмета је у потпуности покривена адекватном литературом (уџбеници, практикуми, монографије) на српском језику која је доступна студентима, а на предметима где то није случај, због неодговарајућег квалитета (најчешће застарелости) уџбеника, односно због тога што је адекватна литература доступна само на страном језику, предузимају се мере да се тај проблем превазиђе.

➤ **Структуру и обим библиотечког фонда +++**

Библиотечке ресурсе чине сопствени фондови књига, као и КОБСОН приступ електронским часописима.

➤ **Постојање информатичких ресурса(рачунара, софтвера, интернета, електронских облика часописа) +++**

Државни универзитет у Новом Пазару поседује адекватну информатичку опрему.

➤ **Број и стручну спрему запослених у библиотеци и другим релевантним службама +++**

У Библиотеци и Рачунарском центру је запослено по 6 ненаставних радника од чега 4 са високом стручном спремом

➤ **Адекватност услова за рад (простор, радно време) ++**

Државни универзитет у Новом Пазару располаже адекватним простором за рад библиотеке у читаоничном делу библиотеке. Библиотека је смештена на укупно 240 м² простора, а читаоница у саставу библиотеке, има 80 места.

Квантификација процене предности, слабости, могућности и опасности испитиваних елемената анализе је извршена на основу следећих показатеља:

+++ - високо значајно; ++ - средње значајно; + - мало значајно; 0 - без значаја

СНАГЕ

- ◆ Постојање општих аката о библиотечким и информатичким ресурсима. +++
- ◆ Адекватна рачунарска опремљеност Универзитета. +++
- ◆ Прилична покривеност предмета стручном и савременом литературом. +++
- ◆ Довољан број и повољна квалификациона структура запослених у Библиотеци и Рачунарском центру. ++
- ◆ Адекватна читаоница за студенте. ++
- ◆ Постојање сервера за учење на даљину. ++

СЛАБОСТИ

- ◆ Недовољна заинтересованост студената за коришћење библиотечких ресурса. ++
- ◆ Недовољно коришћење стручне литературе на енглеском језику од стране студената. ++

МОГУЋНОСТИ

- ◆ Стручно усавршавање запослених у Библиотеци и Рачунарском центру укључивањем у међународне пројекте (Erasmus+ и слични). +++
- ◆ Велике могућности приступа електронским информацијама преко КОБСОН сервиса. ++

ОПАСНОСТИ

- ◆ Застаревање информатичке опреме и програма. +++
- ◆ Могућност да финансирање у наредном периоду не буде адекватно, што може негативно утицати на развој библиотечких и информатичких ресурса. ++

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 9

- ◆ Повећати инвестирање за обнављање библиотечког фонда и за издавачку делатност Универзитета;
- ◆ Континуирано подстицање наставног особља на издавачку делатност;

- ◆ Усавршавање постојећих и покретање нових часописа, чији је издавач Државни универзитет у Новом Пазару;
- ◆ Учешће у пројектима, који могу допринети унапређењу и осавремењивању информатичких ресурса;
- ◆ Континуирано осавремењавање информатичке опреме и набавка нових лиценцираних програма;
- ◆ Боље информисање и едукација студената о значају и могућностима коришћења литературе на страним језицима.

Показатељи и прилози за стандард 9

[Табела 9.1. Број и врста библиотечких јединица у високошколској установи](#)

[Табела 9.1а. Број и врста библиотечких јединица из главних области, из којих се изводи настава на студијском програму](#)

[Табела 9.2. Попис информатичких ресурса](#)

[Прилог 9.1 Општи акт о уџбеницима](#)

[Прилог 9.2. Списак уџбеника и монографија, чији су аутори наставници запослени у високошколској установи \(са редним бројевима\)](#)

[Прилог 9.3. Однос броја уџбеника и монографија \(заједно\) чији су аутори наставници запослени у установи са бројем наставника у установи](#)

Стандард 10. Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке

Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке се обезбеђује утврђивањем надлежности и одговорности органа управљања и јединица заненаставну подршку и перманентним праћењем и провером њиховог рада.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 10

Орган управљања и орган пословођења, њихове надлежности и одговорности у организацији и управљању Државним универзитетом у Новом Пазару су утврђени Статутом Универзитета, у складу са Законом о високом образовању, а начин рада и одлучивања пословницима о раду органа.

Државни универзитет у Новом Пазару има ненаставно особље, које својим стручним и професионалним радом обезбеђује успешну реализацију студијских програма и циљева установе.

Универзитет обезбеђује број и квалитет ненаставног особља у складу са стандардима за акредитацију: 4 извршиоца у организационој јединици Кабинет ректора, 3 извршиоца у организационој јединици Генерални секретаријат, 11 извршилаца у организационој јединици Студентска служба, 6 извршилаца у организационој јединици Библиотека, 6 извршилаца у организационој јединици Служба рачунарског центра, Центар за контролу квалитета са 3 извршилаца, 2 извршиоца у Служби за правне, кадровске и административне послове, 4 извршиоца у Служби за јавне набавке и комерцијалу, 5 извршилаца у Финансијско-рачуноводственој служби, 2 извршиоца у организационој јединици Лабораторије, 35 извршилаца у организационој јединици Служба инвестиционог и техничког одржавања, безбедности и заштите.

Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке се обезбеђује утврђивањем надлежности и одговорности органа управљања и јединица за ненаставну подршку и перманентним праћењем и провером њиховог рада. Орган управљања Универзитетом јесте Савет. Састав, начин и поступак избора и надлежности Савета утврђени су Статутом, у складу са Законом о високом образовању, а начин рада и одлучивања Пословником о раду.

Савет Универзитета одлучује о најбитнијим питањима рада и развоја Универзитета: доноси статут, бира и разрешава ректора, доноси финансијски план на предлог Сената, усваја извештај о пословању и годишњи обрачун, усваја план коришћења средстава за инвестиције, даје сагласност на одлуке о управљању имовином Универзитета, даје сагласност на расподелу финансијских средстава и друго. Одлуке Савета засноване су на важећим прописима. Одговорност Савета Универзитета дефинисана је позитивним прописима, Статутом и општим актима Универзитета.

Орган руковођења Универзитетом је ректор. Услови за избор ректора утврђени су Законом, а начин и поступак избора и његове надлежности Статутом Универзитета, у складу са законом. У складу са својим надлежностима, ректор представља и заступа Универзитет и руководи његовим радом. Руковођење обухвата планирање, организовање, вођење, праћење, евалуацију, унапређивање и контролу рада Универзитета. Послови руковођења обављају се у границама овлашћења, законито и благовремено. Ректор је одговоран за законитост рада Универзитета, функционисање система управљања квалитетом и спровођење утврђених стандарда квалитета у свим областима рада.

Ректору у раду помажу проректори, чије су надлежности утврђене Статутом Универзитета. Ректор, проректори и лица са извршном одговорношћу своју одређеност за успостављање и примену и стално унапређивање система управљања квалитетом испољавају, кроз јасно утврђену политику развоја, утврђивање мерљивих циљева и индикатора њиховог остваривања, стално периодично испитивање система обезбеђења квалитета ради повећања ефикасности и ефикасности.

Ненаставну подршку раду Универзитета пружа Генерални секретаријат. Генерални секретаријат је организациона јединица Универзитета, у којој се обављају правни, кадровски, финансијско-рачуноводствени, административни, студијско-аналитички, информатички и други стручни послови, који су од заједничког интереса за обављање делатности Универзитета. Радом служби руководи Генерални секретар. Свака служба има свог шефа, који непосредно организује и руководи радом службе. Организација и рад Генералног секретаријата уређују се општим актом о организацији рада, који доноси ректор. Мерила за процену радних места јесу: сложеност послова, самосталност у раду, одговорност, пословна комуникација и компетентност. Број запослених усклађује се са акредитационим захтевима. Основни принципи професионалног понашања у раду служби Секретаријата јесу: уредност; економичност; будност и, у првом реду, тачност заснована на закону; стално стручно усавршавање праћењем стручне литературе, учествовање на стручним семинарима и курсевима.

Стандарди рада служби утврђени су општим актима Универзитета, којима се уређују одговарајуће области рада, у складу са позитивним прописима. Радни однос са ненаставним особљем заснива се сагласно одредбама важећих прописа из области рада.

Процена потенцијалних кандидата обавља се на основу документације о квалификацијама и референци, као и на основу општег утиска, који кандидат оставља у непосредном разговору са ректором, секретаром или шефом одговарајуће службе (професионална компетентност, начин изражавања, информисаност и друго). Увођење у посао, односно оспособљавање за самостално обављање послова спроводи се како за новозапослене, тако и на запослене, распоређене на друга радна места. Увођење у посао обавља непосредни руководилац службе и оно обухвата упознавање са организацијом и описом послова, прописима, које се односе на одговарајућу врсту посла, нормативним актима и правилима рада. Период увођења у посао одређује непосредни руководилац, односно шеф службе и зависи од врсте и сложености послова. На крају периода рада под надзором, спроводи се процена оспособљености и на основу тога предузимају даље мере.

Универзитет спречава сваки вид непосредне и посредне дискриминације лица приликом избора кандидата за запошљавање и обављање одређеног посла, као и запослених. Квалитет управљања и квалитет ненаставне подршке обезбеђују се: систематским праћењем, контролом и извештавањем о

њиховом раду; предузимањем подстицајних и корективних мера према запосленима; оцењивањем квалитета рада органа и служби Универзитета и унапређивањем професионалних компетенција запослених ван наставе.

Универзитет обезбеђује запосленима радно окружење, које је подстицајно за њихов рад. Универзитетска Комисија за обезбеђење квалитета периодично спроводи анкету, којом испитује ставове, мишљења и оцене наставника, сарадника, ненаставног особља и студентата о раду и деловању органа Универзитета и ненаставног особља. Извештај о резултатима анкете Комисија подноси Савету.

На основу објективно утврђених слабости и пропуста у раду утврђују се мере за њихово отклањање.

б) Процена испуњености стандарда 10 (SWOT анализа)

У оквиру стандарда 10, Универзитет је анализирао и квантитативно оценио следеће елементе:

➤ **Дефинисаност надлежности органа управљања, пословођења и стручних органа +++**

Надлежност свих руководећих структура је јасно дефинисана, што омогућава ефикасан рад Универзитета.

➤ **Дефинисаност организационе структуре +++**

Организациона структура надлежности органа управљања и органа пословођења, које су регулисане Статутом ДУНП, су јасно дефинисане. Сваки проректор је задужен и одговоран за одређену област, чиме је омогућено ефикасније пословање Универзитета.

➤ **Праћење и оцењивање квалитета управљања институцијом, мере за унапређење +++**

Комисија за обезбеђење квалитета врши перманентну контролу наставног процесам, рада руководећих структура, рада ненаставног особља и рада стручних служби. Евалуација квалитета се врши анкетирањем студената, наставника и ненаставног особља.

➤ **Праћење и оцењивање квалитета рада стручних служби и ненаставног особља, мере за унапређење +++**

Комисија за обезбеђење квалитета периодично спроводи анкету, којом испитује ставове, мишљења и оцене наставника, сарадника, ненаставног особља и студената о раду стручних служби и ненаставног особља. На основу објективно утврђених слабости и пропуста у раду, утврђују се мере за њихово отклањање.

➤ **Дефинисаност и доступност услова за напредовање ненаставног особља ++**

Напредовање ненаставног особља представља важан аспект рада стручних служби и у домену рада је руководилаца стручних служби.

➤ **Доступност релевантних информација о раду стручних служби и органа управљања +++**

Релеватне информације о раду стручних служби и органа управљања обезбеђене су спровођењем анкета. Анализа резултата анкета о процени квалитета рада органа управљања и рада стручних служби даје оцену њиховог рада, могућност указивања на пропусте и адекватне поступке у раду.

➤ **Перманентно усавршавање и образовање ненаставног особља +**

Потребно је развити програм усавршавања и образовања целокупног ненаставног особља.

Квантификација процене предности, слабости, могућности и опасности испитиваних елемената анализе је извршена на основу следећих показатеља:

+++ - високо значајно; ++ - средње значајно; + - мало значајно; 0 - без значаја

СНАГЕ

- ◆Органи управљања и органи пословођења, њихове надлежности и одговорности у организацији и управљању Универзитетом утврђени су Статутом у складу са законом. +++
- ◆Области деловања органа управљања и стручних служби су јасно дефинисане. +++
- ◆Квалитет управљања Универзитетом се редовно оцењује. +++
- ◆У ненастави се користе нове технологије, подржане новим софтверима, чиме се повећава ефикасност у раду. +++
- ◆Добра сарадња руководства и ненаставног особља. ++

СЛАБОСТИ

- ◆Недостатак перманентног усавршавања и образовања ненаставног особља. ++
- ◆Недовољно познавање страних језика од стране једног дела запослених у ненаставном процесу. ++

МОГУЋНОСТИ

- ◆Учешће на међународним пројектима, уз едукацију ненаставног особља. +++
- ◆Перманентно учење. +++

ОПАСНОСТИ

- ◆Одуство мотивације за рад, због неадекватних новчаних примања. +++
- ◆Старосна структура. ++

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 10

- ◆Повећати број промотивних публикација Универзитета и видљивост институције, ангажовањем маркетиншке агенције;
- ◆Вршити анкетирање студената и наставника о дизајну и информацијама, које пружа web сајт;

- ◆ Комисија за обезбеђење квалитета ће у наредном периоду акционим плановима предвидети едукацију комплетног ненаставног особља из области Стандарда за унапређење квалитета рада, као и Стандарда за акредитацију;
- ◆ Благовременом едукацијом ненаставног особља о потребним информацијама и врсти анализе у процесу самовредновања омогућиће се континуирано прикупљање информација и показатеља испуњености стандарда, исто важи и за процес акредитације;
- ◆ Анкетама о квалитету управљања и ненаставне подршке, у наредном периоду, у већој мери ће бити укључено и ненаставно особље, како би сви запослени добили прилику да оцене рад своје службе, сопствени рад, као и рад колега из других организационих јединица. Процењивање квалитета сопственог рада, доприноси испуњености стандарда квалитета, али и развијању организационе културе квалитета на Универзитету.

Показатељи и прилози за стандард 10

[Табела 10.1. Број ненаставних радника, стално запослених у високошколској установи у оквиру одговарајућих организационих јединица](#)

[Прилог 10.1. Шематска организациона структура високошколске установе](#)

[Прилог 10.2. Анализа резултата анкете студената о процени квалитета рада органа управљања и рада стручних служби](#)

Стандард 11. Квалитет простора и опреме

Квалитет простора и опреме се обезбеђује кроз њихов адекватан обим и структуру.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 11

Државни универзитет у Новом Пазару располаже потребним простором за извођење наставе и научно-истраживачког рада на свим студијским програмима првог, другог и трећег степена, као и за обављање административних и управних послова. Универзитет има адекватан просторије за извођење наставе амфитеатре, учионице, сале, вежбаонице, лабораторије, библиотеку са читаоницом, рачунарски центар са учионицом, фискултурну салу, као и просторије за управу, административне службе, просторије за наставнике и сараднике, студентску службу, простор за рад Канцеларије за контролу квалитета, Студентски парламент. Простор је приступачан за студенте и професоре, као и остало академско и неакадемско особље са отежаним кретањем, а у складу са Правилником о техничким стандардима приступачности.

Квалитет простора и опреме Државни универзитет у Новом Пазару обезбеђује кроз адекватан обим и структуру. ДУНП поседује две зграде (на адреси Бука Караџића 9, 36300 Нови Пазар) укупне бруто површине од 16 886м². Простор ДУНП обезбеђује све неопходне урбанистичке, техничке, хигијенске и друге услове, неопходне за рад овакве установе.

У главној згради обавља се већина активности Државног универзитета у Новом Пазару, она се састоји од следећих просторија:

- Ректорат ДУНП;
- кабинети за наставно особље;
- просторије за наставу: 3 амфитеатра, 60 учионица, 31 просторију у којима су смештене следеће лабораторије:
- Компјутерске лабораторије
- Лабораторија за студирање на даљину
- Лабораторија за стране језике
- Лабораторије за хемију

- Лабораторије за биологију
- Лабораторије за физику
- Лабораторије за грађевинарство
- Лабораторије за електронику
- Лабораторија аудио и видео технологије
- Лабораторија за биомедицинска истраживања
- Лабораторије за електронику
- Лабораторија за испитивање земљишта и воде.

У главној згради налазе се и кабинети за информатику, библиотека са читаоницом, спортска сала, површине 410 m² за одржавање практичне наставе на Студијском програму спорт и физичко васпитање, као и за тренинг и такмичења универзитетских спортских клубова, и атеље за студенте ликовне уметности. Непосредно уз главну зграду ДУНП налази се и мултифункционални објекат корисне површине од око 3.500 m² са следећим садржајима:

- просторије за мастер и докторске студије
- студентски дом
- седиште Департамента универзитета,
- лабораторије,
- смештај за наставнике и госте универзитета.

За потребе извођења наставе ДУНП поседује 3 амфитеатара површине 377 m² са укупно 450 места, 60 учионица, 2.950 m² са укупно 2.000 места, 31 просторију у којима су смештене лабораторије (предаваонице, лабораторије) укупне површине 1.560 m² са 580 места, 1 библиотеку и читаоницу површине 240 m² са 80 места. Простор је приступачан за студенте и професоре, као и остало академско и неакадемско особље са отежаним кретањем, а у складу са Правилником о техничким стандардима приступачности. Наставници и сарадници студијског програма Психологија имају на располагању три кабинета.

ДУНП поседује неопходне информатичке ресурсе за савлађивање градива: потребан број рачунара одговарајућег квалитета, другу информатичку опрему, приступ интернету и осталу комуникациону опрему. Универзитет поседује рачунарске учионице опремљене савременим рачунарима, који студентима и наставницима омогућавају несметано извођење наставе и коришћење интернета. Поред тога, сале за предавања су, такође, опремљене рачунарима, са укупно 193 рачунара. Неке сале за предавања су, такође, опремљене и ТВ уређајима. Универзитет располаже са 13 физичких и 19 виртуалних сервера, 30 видео бимова и 136 рачунара у кабинетима наставника и сарадника и службама Универзитета. Такође, на располагању су и сервиси за учење на даљину (Moodle сервер и Cisco TelePresence SX20).

Државни универзитет у Новом Пазару поседује Рачунарски центар са опремом и високошколским стручним кадром, који пружа услуге студентима. У Служби за рачунарско-информационе послове запослено је 6 радника са одговарајућом стручном спремом за рад у Рачунарском центру, од тога три дипломирана инжењера електротехнике, један виши стручни сарадник за рачунарско-информационе послове и два референта за послове уношења података на рачунару. Универзитет располаже опремом за видео конференцијску везу. Студенти могу да користе рачунаре у рачунарским учионицама, намењене наставном процесу, кроз специфичне софтверске апликације. Универзитет је обезбедио сталан приступ информацијама у електронском облику преко академске мреже КОБСОН, приступ значајним страним и домаћим стручним и научним часописима, како на самом Универзитету, тако и од куће.

б) Процена испуњености стандарда 11 (SWOT анализа)

У оквиру стандарда 11, установа је анализирао и квантитативно оценила следеће елементе:

➤ Усклађеност просторних капацитета са укупним бројем студената ++

Обезбеђени су простор и потребна техничка опрема за извођење наставе. ДУНП располаже са више од 16000 m² корисног простора за извођење наставе за 2450 студената, и то:

- простор у функцији извођења наставе у укупној корисној површини од 8531m² (учионице, амфитеатри, лабораторије и остало)
- помоћне просторије (холови, степеништа и санитарни простор) са 4283 m² површине и
- мултифункционални објекат од 3500 m²

➤ Адекватност техничке, лабораторијске и остале опреме +++

Техничка, практична и остала опрема, потребна за реализацију образовних и научно-истраживачких послова студијског програма Психологија је потпуно у складу са савременим стандардима и потребама. Иако је опремљеност Универзитета капиталном опремом за научно-истраживачки рад у области психологије на задовољавајућем нивоу, у плану је веће ангажовање наставног кадра Департмана за филозофске науке и уметност, када је у питању укључивање у међународне пројекте.

➤ Усклађеност капацитета опреме са бројем студената +++

Капацитет опреме испуњава услове за наставни и научно-истраживачки рад наставника, сарадника и студената.

➤ Рачунарске учионице ++

Департман за филозофске науке и уметност, сходно организованом распореду има на располагању модерно опремљене рачунарске учионице у оквиру ДУНП.

Квантификација процене предности, слабости, могућности и опасности испитиваних елемената анализе је извршена на основу следећих показатеља:

+++ - високо значајно; ++ - средње значајно; + - мало значајно; 0 - без значаја

СНАГЕ

- ◆ Добра рачунарска инфраструктура . +++
- ◆ Добра опремљеност лабораторија, савременом опремом. +++
- ◆ Одговарајућа техничка и информатичка опремљеност за квалитетно извођење наставе као и обављање рада на Универзитету. +++

СЛАБОСТИ

- ◆ Недостатак финансијске подршке од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја, укидањем и смањивањем броја научно-истраживачких пројеката. ++
- ◆ Више студијских програма користи исте просторије. ++

МОГУЋНОСТИ

- ◆ Спровођење учења на даљину. ++
- ◆ Адаптација ходничког простора зграде у просторије за потребе наставе. ++

ОПАСНОСТИ

- ◆ Све тежи приступ међународним пројектима. +++

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 11

- ◆ Потребно је веће ангажовање наставног кадра студијског програма Психологија са циљем укључивања у међународне пројекте и из области савремених технологија, ради повећања личне конкурентности наставника у европском окружењу и обезбеђивања још савременије опреме.

Показатељи и прилози за стандард 11

[Табела 11.1. Укупна површина \(у власништву високошколске установе и изнајмљени простор\) са површином објеката \(амфитеатри, учионице, лабораторије, организационе јединице, службе\)](#)

[Табела 11.2. Листа опреме у власништву високошколске установе, која се користи у наставном процесу и научно-истраживачком раду](#)

[Табела 11.2а. Листа опреме за извођење СП Психологија.](#)

[Табела 11.3. Наставно-научне и стручне базе](#)

Стандард 13. Улога студената у самовредновању и провери квалитета

Високошколске установе обезбеђују значајну улогу студената у процесу обезбеђења квалитета, и то кроз рад студентских организација и студентских представника утелима високошколске установе, као и кроз анкетирање студената о квалитету високошколске установе.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 13

Студијски програм Психологија је у пуној мери обезбедио укључивање студената у процес праћења, контроле, унапређивања и обезбеђења квалитета студијског програма. Статутом Универзитета и Стратегијом обезбеђења квалитета гарантовано је учешће студената у спровођењу стратегије, стандарда и процеса обезбеђења квалитета.

Активна улога студената у процесу обезбеђења квалитета остварује се радом Студентског парламента, студентских представника у органима и стручним телима Универзитета (Савет, Сенат, Студент проректор), учешћем представника студената у раду органа за обезбеђење квалитета (Комисија за обезбеђење квалитета), периодичним оцењивањем квалитета студијских програма, наставног процеса, литературе, библиотечких и информатичких ресурса, педагошког рада наставника и сарадника, услова рада, као и универзитетских служби, путем анкетирања и изражавањем мишљења о свим општим актима Универзитета.

Департман подстиче студенте на активно укључивање у процес развоја студијских програма, процес процене оптерећења, као и на унапређивање наставног процеса и метода испитивања на студијском програму Психологија. Осим посредног учествовања у процесу самовредновања, преко својих представника, студенти обезбеђују и повратну информацију о квалитету појединих сегмената, који су предмет самовредновања путем студентских анкета. Тако студенти имају прилику да изразе своје задовољство или незадовољство објектом анкетирања, као и да предложе мере побољшања квалитета. Студенти су укључени у процес самовредновања преко својих представника кроз учешће у следећим органима и телима:

- Савету Универзитета (3 члана),
- Сенату (2 члана),
- Студентском парламенту,
- Центру за обезбеђење квалитета (4 члана)
- Комисији за контролу и осигурање квалитета наставе (3 члана)
- Комисији за анализу ефикасности студирања и оптерећења студената (2 члана)
- Комисији за праћење, унапређење и контролу квалитета научноистраживачког рада (1 члан)
- Функцији студента проректора.

Студентски парламент Универзитета је орган, преко којег студенти остварују своја права и штите своје интересе на Универзитету. Студентски парламент сачињавају по један или два представника сваког студијског програма, у односу на број студената. Чланови Студентског парламента се бирају на тајним непосредним изборима на Универзитету. Избор чланова Студентског парламента одржава се у априлу, најкасније до 10. у месецу. Бирачки списак саставља студентска служба Универзитета на основу података о уписаним студентима школске године, у којој се врши избор. Изабрани су кандидати, који приликом гласања добију највише гласова. Конститутивна седница новог сазива Студентског парламента одржава се 1. октобра. Мандат чланова Студентског парламента траје годину дана. Члану Студентског парламента, коме је престао статус студента престаје мандат, даном престанка статуса, а избор новог члана обавља се у року од следећих 15 дана. Студентски парламент има надлежности у области заштите права и интереса студената, у области обезбеђења и контроле квалитета високог образовања на Универзитету, у области развоја студијских програма, наставе и побољшања услова студирања и унапређења студентског стандарда. Студентски парламент доноси општи акт, којим ближе уређује положај, делатност, организацију и надлежност, у складу са законом, овим статутом и другим општим актима Универзитета. С обзиром на значај улоге студената као партнера у процесу обезбеђења и унапређења квалитета наставног процеса, Универзитет спроводи периодично анкетање студената о вредновању квалитета наставног процеса и систематски прати и анализира резултате вредновања. Вредновање се спроводи континуирано од наставне 2008/2009. године. Анкета је анонимна и добровољна, спроводи се највише месец дана и студенти се о томе обавештавају најмање петнаест дана пре почетка анкетања. Након спроведене анкете, Комисија врши детаљну анализу добијених података и резултате доставља шефовима департмана, који су у обавези да их представе шефовима студијских програма и изврше анализу недостатака у извођењу наставног процеса, уз предлог мера за побољшање квалитета наставе; шефови студијских програма су одговорни за спровођење поменутих мера.

Резултати анкета о вредновању квалитета рада наставе и о вредновању педагошких квалитета наставника и сарадника (уз анонимно учешће), достављају се Студентском парламенту, након усвајања извештаја о спроведеној анкети на Наставно-научном већу и Сенату. Посредством својих представника у Савету, студенти учествују у доношењу одлука у вези развоја и унапређења квалитета студијских програма, курикулума и унапређења и имплементације стратегије обезбеђења квалитета, стандарда и процедура обезбеђења квалитета.

Вредновањем путем анкета, студенти имају прилику да оцењују и квалитет рада стручних служби и управе. Студенти се повремено обраћају Канцеларији, преко Студентског парламента и својих представника, указујући на проблеме у наставном процесу и захтевајући иницијативу да се одређени проблеми реше или сегменти унапреде. Решавање већине проблема, у сарадњи са управом Универзитета, најбољи је доказ студентима да је отворено исказивање њиховог мишљења од изузетног значаја.

б) Процена испуњености стандарда 13 (SWOT анализа)

У оквиру стандарда 13, универзитет је анализирао и квантитативно оценио следеће елементе:

➤ **Учешће студената у самовредновању +++**

Обавезан елемент самовредновања високошколске установе јесте анкета, којом се испитују ставови и мишљења студената о питањима из свих области, које се проверавају у процесу самовредновања. Анкетирање се спроводи континуирано сваке године, од наставне 2008/2009. године.

➤ **Студентску евалуацију установе, студијских програма, наставе +++**

Преко својих представника у Наставно-научном већу и Савету Универзитета, али и одговарајућим комисијама, студенти су активно укључени у процесе евалуације и развоја курикулума на свим студијским програмима на Универзитету.

➤ **Учешће студената у телима за обезбеђење квалитета +++**

Кроз активно учешће у Комисији за обезбеђење квалитета, студенти дају своје мишљење о стратегији квалитета, показују иницијативу у предлагању поступака за обезбеђење и унапређење квалитета и активно учествују у њиховој реализацији.

Квантификација процене предности, слабости, могућности и опасности испитиваних елемената анализе је извршена на основу следећих показатеља:

+++ - високо значајно; ++- средње значајно; + - мало значајно; 0 - без значаја

СНАГЕ

◆ Студенти учествују у свим телима Универзитета, која функционишу у процесу самовредновања и процени квалитета. +++

◆ Учешће студената у самовредновању и провери квалитета даје реалнију слику квалитета студијског програма. ++

◆ Студенти учествују у обради резултата анкетирања и креирању закључака. +++

СЛАБОСТИ

◆ Недовољна мотивисаност студената за квалитетно учешће у процесу евалуације и унапређења квалитета. ++

◆ Отежано је наћи баланс између стандарда, који налаже да резултати евалуације буду доступни јавности и заштите личног интегритета наставника и сарадника. ++

МОГУЋНОСТИ

◆ Подизање свести студената о важности процеса самовредновања. ++

ОПАСНОСТИ

◆ Неповећење студената да ће учешће у процесу самовредновања донети реалне промене. ++

◆ Могуће је мотивисати студенте да сами креирају и спроводе активности, путем Студентског парламента. +++

◆ Боља сарадња са студентима из земље и иностранства. ++

◆ Могуће прегласавање студената у телима за обезбеђење квалитета, јер немају већину. +++

Н◆ едовољна свест студената да покажу иницијативе за унапређење квалитета. +

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 13

◆ Подизање поверења студената у резултате процеса анкетања;

◆ Обезбеђење јасног система упућивања предлога иновативних и корективних мера за рад Департамана за филозофске науке и уметност од стране студената;

◆ Студентска организација у писаној форми треба да даје мишљење, предлоге и сугестије о стратегији, стандардима, поступцима и документима за обезбеђење квалитета, најмање једном годишње.

Показатељи и прилози за стандард 13

[Прилог 13.1а. Документација, која потврђује учешће студената у самовредновању и провери квалитета](#)

[Прилог 13.1б. Правилник о студентском вредновању педагошког рада наставника](#)

[Прилог 13.1в. Правилник о студентском вредновању квалитета студија](#)

Стандард 14. Систематско праћење и периодична провера квалитета

Високошколска установа континуирано и систематски прикупља потребне информације о обезбеђењу квалитета и врши периодичне провере у свим областима обезбеђења квалитета.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 14

Систематско праћење и периодична провера квалитета су обавезне активности, које Универзитет обавља у оквиру самовредновања и унапређења квалитета. Наведене активности су координисане од стране Канцеларије за осигурање квалитета, која представља главну организациону јединицу развијеног система обезбеђења квалитета. Организација и инфраструктура Канцеларије за осигурање квалитета омогућавају систематско прикупљање и обраду података, потребних за оцену квалитета, што се остварује кроз рад Комисија за осигурање квалитета наставе. Универзитет је обезбедио институционалне оквире, који омогућавају систематско праћење, оцењивање, обезбеђење и унапређивање квалитета у свим областима, а Канцеларија за осигурање квалитета одређује и примењује мере и поступке осигурања квалитета у складу са документима усвојеним од стране Наставно-научног већа Универзитета (Правилник о раду Комисије за осигурање квалитета наставе, Правилник о обезбеђењу и унапређењу квалитета, Статут) и одредбама Закона о високом образовању. Комисија за осигурање квалитета наставе врши проверу квалитета у свим областима обезбеђења квалитета наставе, најмање једном у три године.

Систематско праћење и вредновање квалитета наставног процеса врши се:

- (1) анкетањем студената, наставника и сарадника, за вредновања квалитета наставе;
- (2) анкетањем студената, за вредновања квалитета наставника и сарадника;
- (3) анкетањем дипломираних (бивших) студената, за вредновање квалитета студијских програма на високошколској установи и

(4) анкетирањем послодаваца, од којих се добијају повратне информације о компетенцијама дипломираних студената, квалитету студијског програма високошколске установе.

Периодичним обиласцима студијских програма и предмета у циљу прикупљања података за вредновање квалитета наставе на предметима врши се директна провера регуларности извођења теоријске и практичне наставе и провера документације (књига евиденције одржаних предавања и вежби, картони студената за евиденцију присутности, да ли се обавештења студијских програма истичу на огласним таблама и web адреси, праћење примедби студената, наставника и сарадника и предлагање мера за кориговање недостатака).

Комисија за праћење и унапређење квалитета научно-истраживачког рада прати и анализира научно-истраживачки рад и прикупља податке о публиковању резултата од стране наставника, сарадника и студената Универзитета. Активност Комисије подразумева и рад на унапређењу квалитета издавачке делатности, кроз прикупљање података о научној и стручној литератури, чији су аутори наставници и сарадници Универзитета. На састанцима председника Канцеларије за унапређење квалитета са председницима комисија Канцеларије и представницима студената анализира се рад сваке комисије и Канцеларије у целини, указује се на добре стране, али и на недостатке у раду, доносе се планови са задацима за кориговање уочених недостатака и реализацију неостварених задатака из претходног периода, све у циљу унапређења квалитета.

Са резултатима самовредновања Канцеларија упознаје све наставнике и сараднике студијских програма, стручних органа и Студентског парламента.

Вишегодишња активност у провери квалитета и циклично смењивање самовредновања и планирања на Државном универзитету у Новом Пазару, показатељи су систематског рада Универзитета на провери и обезбеђењу квалитета, пре свега, образовног процеса, али и научно-истраживачког рада, квалитета уџбеника и литературе, квалитета простора и опреме, улоге студената у самовредновању и обезбеђења јавности у раду.

Осим спровођења поступака за унутрашњу самоевалуацију, Универзитет планира и спољашњу проверу квалитета.

б) Процена испуњености стандарда 14 (SWOT анализа)

У оквиру стандарда 14, Универзитет је анализирао и квантитативно оцењени следеће елементе:

➤ **Континуитет у реализацији стандарда и поступака за проверу и унапређење квалитета**
+++

ДУНП има све индикаторе, који указују на спровођење стандарда и поступака за проверу и унапређење квалитета, јер систематски прати и периодично, најмање једном у три године, врши свеобухватну проверу квалитета у свим областима рада Универзитета.

➤ **Услови и инфраструктура за систематско праћење и обезбеђење квалитета** +++

Универзитет поседује добру инфраструктуру за систематско прикупљање и обраду података од значаја за процес самовредновања.

Канцеларија за осигурање квалитета има своју просторију са одговарајућом информатичком опремом и архивом, као и једним стално запосленим административним радником, који је укључен у поступке организације и спровођења анкета, и унос података континуиране провере квалитета у базу података.

➤ **Редовне повратне информације од послодаваца и дипломираних студената ++**

ДУНП обезбеђује повратне информације о мишљењу послодаваца о компетенцијама запослених, који су дипломирали на Универзитету, те о вредновању студијског програма високошколске установе, путем анкетирања директора, управника, начелника и шефова установа, које су наставне базе. Поред описаног, континуирано се вреднује квалитет студијских програма високошколске установе и наставе, анкетирањем бивших студената.

➤ **Усаглашавање са другим високошколским установама у земљи и иностранству у погледу квалитета +++**

Кроз активно ангажовање представника Канцеларије за осигурање квалитета, чији је координатор Државни универзитет, кроз процес екстерне евалуације од стране експерата Европске асоцијације универзитета, као и учешће на скуповима посвећеним унапређењу квалитета на високошколским установама, Чланови Канцеларије континуирано врше евалуацију система обезбеђења квалитета на Универзитету и уграђују нове елементе у политику обезбеђења

➤ **Периодичност процеса самовредновања и прикупљања података о квалитету +++**

ДУНП систематски врши периодичне интерне провере квалитета и самовредновање у следећим областима: студијски програм, наставни процес, квалитет студената, квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса, квалитет управљања високошколском установом и квалитет стручних служби Универзитета, квалитет простора и опреме, квалитет финансирања, улога студената у самовредновању и провери квалитета.

Самовредновање обавезно укључује и резултате анкетирања студената, најмање једном у три године.

➤ **Јавност резултата процене квалитета +++**

Након сваког извршеног вредновања квалитета, добијени резултати се прослеђују шефовима студијских програма, Студентском парламенту и Управи, а после усвајања извештаја, Канцеларије о спроведеном вредновању на Наставно-научном већу и Савету.

Квантификација процене предности, слабости, могућности и опасности испитиваних елемената анализе је извршена на основу следећих показатеља:

+++ - високо значајно; ++- средње значајно; + - мало значајно; 0 - без значаја

СНАГЕ

- ◆ Процес праћења, провере и унапређења квалитета је успостављен континуирано се одвија. +++
- ◆ Успостављени су институционални оквири провере стандарда квалитета. +++

СЛАБОСТИ

- ◆ Нередовне повратне информације о квалитету стечених компетенција дипломираних студената од стране послодаваца и других одговарајућих организација. ++

◆ Стратегија обезбеђења квалитета усаглашена је са стратегијом обезбеђења и унапређења квалитета других престижних високошколских институција у земљи и иностранству. +++

МОГУЋНОСТИ

◆ Учествовање на међународним пројектима, који се баве процесом контроле и унапређења квалитета рада Универзитета. +++

◆ Укључивање административних радника у интернационалне пројекте о квалитету (на пример Erasmus) програме. ++

ОПАСНОСТИ

◆ Недовољна заинтересованост студената да учествују у процесу евалуације и унапређења квалитета. +++

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 14

◆ Универзитет ће континуирано пратити функционисање система обезбеђења квалитета и вршити потребне иновације, које се односе на методе прикупљања и обраде података;

◆ Непрекидно ће унапређивати инфраструктуру у циљу обезбеђења редовног систематског прикупљања и обраде података, неопходних за оцену квалитета;

◆ Уз помоћ Студентског парламента, промовисаће се значај изградње политике квалитета и изражавања њиховог мишљења у процесу унапређења квалитета од стране студената;

◆ Одржавање и перманентно унапређивање система анкетирања.

Показатељи и прилози за стандард 14

[Прилог 14.1 Информације презентоване на веб сајту високошколске установе о активностима, које обезбеђују систематско праћење и периодичну проверу квалитета у циљу одржавања и унапређење квалитета рада високошколске установе.](#)